

[Gert Petersen]

prierer disse ressourcer i Nordsøen, så må der også betales en erstatning for ekspropriationen. Det, som man kunne have ønsket at få drøftet, var, om denne erstatning ville blive af en sådan størrelse, at det ikke kunne betale sig for staten at ekspropriere ressourcerne. Der er meget, som tyder på, at selv med en ganske omfattende erstatning ville det i meget høj grad kunne betale sig for staten at ekspropriere de pågældende ressourcer.

Personlig kunne jeg godt have forestillet mig, at forespørgslen var blevet formuleret lidt anderledes, om jeg så må sige lidt bredere, så den ikke kun gik på spørgsmålet om ekspropriering. Jeg synes, man har gjort det for let for ministeren og også for nogle af de andre ordførere at komme uden om problematikken, for der var også andre ting, der kunne gøres. Men jeg har ikke det mindste imod, at man også fokuserer på spørgsmålet om en ekspropriering. Der var også andre ting, der kunne gøres.

Udgangspunktet må under alle omstændigheder være – det synes jeg den socialdemokratiske ordfører erkendte, og den erkendelse er nok værd at lægge mærke til – at den koncession, som blev indgået i 1962, det var en dårlig koncession. Den socialdemokratiske ordfører brugte ikke så stærke ord, men det lå helt klart og tydeligt i det, hun sagde, at det var ikke fra et samfundsmæssigt synspunkt nogen god koncession. Jeg vil godt føje til, at når man taler med folk, som har forstand på disse sager, så fortæller de én, dels at det er den elendigste koncession, som nogen stat har indgået – der findes ikke den bananrepublik nogetsteds i verden, som ville indgå så elendig en koncession som den, Danmark indgik i 1962 – og dels at man i de internationale olie kredse faktisk morer sig meget over den. Den er en kilde til morskab, denne koncession, som blev indgået i 1962. Derfor synes jeg nok, at spørgsmålet om genforhandling af koncessionen, spørgsmålet om ændring af den, må sættes på dagsordenen, enten det nu skal dreje sig om en ekspropriering, eller det kan dreje sig om indførelse af særlige afgifter på naturgassen eller en statslig deltagelse i udvinding af naturgassen. I begge de sidste tilfælde vil der ikke være tale om, at man ophæver eneretsbevillingen, men at man ændrer dens karakter, sådan at den bliver mere i overensstem-

melse med samfundets interesser. Jeg vil godt gøre opmærksom på, at de aftaler, som andre Nordsølande indgik med forskellige selskaber om udnyttelse og koncessioner, er aftaler, som langs ad vejen er blevet ændret under hensyntagen til de nye muligheder, som opstod også for uforudset merfortjeneste fra de pågældende firmaers side.

Så det vil ikke være så sensationelt og utroligt, om den danske stat skulle kræve sådanne genforhandlinger af koncessionens indhold, genforhandlinger, som enten kan gå på en ekspropriering – jeg ved ikke, om man kan kalde det en genforhandling, det skal jeg indrømme – eller også kan bevæge sig inden for et snævrere felt, f. eks. i form af en statslig deltagelse i udforskning og udnyttelse af ressourcerne i Nordsøen – og her er det først og fremmest naturgassen, vi taler om – eller, og det kræver måske endda ikke særlige genforhandlinger, men kan gennemføres ved en ensidig handling fra statens side, pålæggelse af en særlig afgift af det, som udvindes i Nordsøen.

Sådan nogle ting må vi overveje, sådan nogle ting må vi drøfte, og jeg tror ikke, at lejligheden er inde til den store drøftelse netop nu, men ministeren kan være helt overbevist om, at når vi kommer frem til det nye folketingsår, vil sådanne drøftelser trænge sig på, og de vil blive gennemført. Vi kan ikke bare affinde os med, at koncessionen er, som den er, den elendigste koncession, som overhovedet er sluttet med olieselskaber fra nogen stats side. Der må ske noget på disse områder, og især i betragtning af det vældige behov for energiressourcer, som har vist sig i 1962, og i betragtning af de meget, meget store og fra alle sider i 1962 uforudsete økonomiske fortjenstmuligheder, der er knyttet til Nordsøenergiressourcerne, må denne sag tages op på ny. Og selv om man ikke kommer til en konklusion i aften, så er det helt givet, at sagen vil blive taget op i det nye folketingsår. Ministeren må altså bekvemme sig til at indse, at denne debat ikke er sluttet med den diskussion, vi har her og nu.

Ib Nørlund (DKP):

Lige så betydningsfuldt dette emne er, lige så skæve er i og for sig de betingelser, hvorunder vi diskuterer det nu. Ministerens redegørelse har sandt at sige ikke givet et grund-